

Slutrapport 2017-01-01 till 2019-05-31

Sammanfattning

Det finns också en stor potential i att skapa mötesplatser för grupper och individer som vanligen inte träffas, i dessa möten finns den innovativa utvecklingen. Genom mötesplatserna får eldsjälarna/förändringsagenterna och alla andra deltagare inspiration och kunskap att arbeta vidare och möjligheter till samverkan med andra för utveckling och nya jobb.

För FemNet är jämställdhet grundläggande för allt arbete och projektet hade ett jämställdhetsperspektiv i allt arbete och i de aktiviteter som genomfördes.

Arbetet bedrevs i hela Leader Söderslätts område dvs i kommunerna Skurup, Svedala, Trelleborg, Vellinge och delar av Malmö.

Projektet genomfördes i två delar. *Inspiration och kunskap för lokal utveckling, kurs i idéutveckling* erbjöds kvinnor och män på landsbygden från lokala utvecklingsgrupper och innehöll föreläsningar och studiebesök samt egna utvecklingsprojekt med coachning. Möten, erfarenhetsutbyten, kunskaper, information om finansieringsmöjligheter och coachning ledde till utveckling av verksamheten i föreningarna, nya projekt och bidrog till nya samarbeten.

Kursen *Mötesplatser för kvinnor* på Söderslätt och utlandsfödda kvinnor byggde på mötet mellan individer och att lära känna varandras liv i vardag och arbete. Invandrade kvinnor från tätorten/staden och nyanlända mötte landsbygden och landsbygden lyftes som möjlig arbetsmarknad. Mötet mellan kvinnor, svenska kvinnors liv på Söderslätt i gångna tider, kunskaper i svenska och hur man förhåller sig till ett liv i Sverige blev viktiga områdena för deltagarna.

Projektets delar möttes i två seminarier i Skurup om integration och jobbskapande samt en avslutande konferens i Trelleborg. Tema var *Möjligheternas Söderslätt* och att bidra till inspiration, visa förebilder och goda exempel med tid för dialog och samtal. Seminarier och konferens nådde hela Skåne. De gav möten mellan personer och aktörer som inte möts dagligen. För kursdeltagarna knöts kontakter för arbetet i deras föreningar.

Ett bibliotek med koncept och metoder som projektöversikt, kursplaner, program och resultat baserade på erfarenheter och goda exempel från projektet och diskussioner på seminarierna har tagits fram. All dokumentation finns publicerade på projektets webbplats

www.femnet.se/fran-ide-till-utveckling

Bakgrund och syfte

FemNet har genom tidigare projekt på Söderslätt blivit imponerad av den kraft och de människor vi träffat. Det händer mycket, människor är initiativrika och kreativa och det finns många outnyttjade möjligheter. Vi såg att det fanns en stor potential i att skapa mötesplatser för grupper och individer som vanligen inte träffas, i dessa möten finns den innovativa utvecklingen. Genom dessa mötesplatser får eldsjälarna/förändringsagenterna och andra deltagare inspiration och kunskap att arbeta vidare inom sina resp områden och inspiration till samverkan med andra för utveckling och nya jobb på Söderslätt.

För FemNet är jämställdhet grundläggande för allt arbete och projektet har ett jämställdhetsperspektiv, som ska genomsyra arbete i projektet och de aktiviteter som genomförs.

Syfte

Projektet ska ge ett ökat engagemang för bygdens utveckling på Söderslätt och bidra till jämställd regional tillväxt för kvinnor och män oberoende av ålder och etnicitet och med ett stad-land perspektiv.

Deltagande kvinnor med utländsk bakgrund ska förbättra sina möjligheter till egen försörjning genom att få kunskap om landsbygden som möjlig arbetsmarknad och få arbeta med sin anställningsbarhet och matchning alternativt med företagande som väg till integration och egen försörjning.

Projektet ska ge stöd, stimulans och inspiration till nuvarande och blivande ledare/ eldsjälar i det lokala utvecklingsarbetet. Deltagarna ska genom kunskaper, erfarenhetsutbyte och inspiration stå bättre rustade i att vara en motor i sina lokala resurscentra, föreningar eller organisationer för att utveckla och driva projekt som utvecklar föreningen, organisationen, samhället och sysselsättningsmöjligheterna lokalt.

Projektet ska samla kreativa och innovativa idéer, väcka entusiasm, ge redskap, metoder och kunskap och genom utbildning av ett antal lokala utvecklingsaktörer, kvinnor och män inspirera till utveckling av befintlig verksamhet och bygdens utveckling och därmed leda även till jobbskapande. Arbetet ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv och ska ge deltagarna kompetens att tänka jämställt.

Projektet ska bidra till att skapa horisontell samverkan mellan olika utvecklingsgrupper på Söderslätt. Det ska öppna för en dialog med nya svenskar med fokus på kvinnor och därmed väcka möjligheter och alternativ både för ”gamla” och nya svenskar.

Geografiskt område

Projektet genomfördes på Söderslätt i sydvästra Skåne, i hela det område som Leader Söderslätt omfattar dvs kommunerna Skurup, Svedala, Trelleborg, Vellinge och delar av Malmö.

Genomförare av projektet

FemNet har drivit projektet i samverkan med Studieförbundet, som ingått i projektets planeringsgrupp, och kommunerna i området främst Skurup och även Svedala och Trelleborg. För övriga samarbeten se nästa avsnitt.

FemNet är en ideell förening, som bildades sensommaren 2003 i Oxie, Malmös "lantliga" stadsdel. FemNet är en del av Winnet-familjen för en jämställd tillväxt, där kvinnor ges möjlighet att delta i samhällsutvecklingen på lika villkor, och är medlem i Winnet Sverige. Föreningen är medlem i Winnet Skåne och MIP (Malmös Ideella förenings Paraplyorganisation) samt Hela Sverige Ska Leva, Skåne. Föreningen samverkar med andra föreningar inom Winnet, resurscentra för kvinnor och med Studieförbundet samt med andra organisationer i olika projekt.

FemNet har samverkat kring eller drivit projekt inom jämställdhet, arbetslöshet, besöksnäring, lokal utveckling och landsbygdsutveckling.

Översikt över arbetet i projektet med förankring och administration

Ansökan togs fram under sommaren och hösten 2016 och kontakter togs för olika samarbeten i projektet. Ett första utkast diskuterades med Leader Söderslätt i augusti och ansökan gjordes i oktober. Inför ansökan förankrades projektet vid möten med Studieförbundet, Malmö stad, Trelleborgs kommun, Skurups kommun, Region Skåne, Arbetsförmedlingen, Skånes Hembygdsförbund, Nätverket Idéburen sektor Skåne, Centrum för publikt entreprenörskap och Hela Sverige ska leva Skåne.

Ansökan beviljades av Leader Söderslätt i början av december 2016. Medfinansiärer i projektet var Region Skåne, Trelleborgs kommun och Arbetsförmedlingen/Försäkringskassan. Projektets praktikant började i januari 2017 och avslutade som planerat sin praktik i början av april. Arbetet bestod av inläsning, informationsinsamling och kartläggning med sammanställning av kontakter och målgrupper samt informationsmöten.

Projektets planeringsgrupp träffades i början av 2017 och drog upp riktlinjer för arbetet. Projektledaren och ordföranden träffade bland andra representanter för Skurups kommun. Mötet ledde till att aktiviteten *Mötesplatser för kvinnor* blev en del i Skurups kommuns sommaraktiviteter för nyanlända sommaren 2017 och Skurups kommun gick in som medfinansiär i projektet. För arbetet med Mötesplatsen hade projektet en anställd projektledare i en månad på deltid. I övrigt gjordes arbete ideellt. En träff med uppföljning för deltagarna hölls i september och en studieresa till arbetsintegrerande sociala företaget Yalla Sjöbo gjordes senare under hösten.

Arbetet i projektet avvaktade därefter. Ett stort antal kompletteringar av ansökan gjordes i slutet av året och några månader in på 2018 med anledning av Jordbruksverkets handläggning. Ansökan beviljades av Jordbruksverket den 12 februari 2018. Arbetet i projektet återupptogs med möten i planeringsgruppen i februari och med en anställd projektledare på 40 % från mars 2018. Projektlogotype och mall för informationsblad togs fram under våren.

Arbetet under våren 2018 återupptog diskussionerna från projektets framtagning hösten 2016. Dialogen återupptogs med Hela Sverige ska leva Skåne, Skurups kommun, Trelleborgs kommun, Svedala kommun, Region Skåne samt ideella aktörer i området. Ett besök hos Skurups kommun ledde till fortsatt samarbete i kommunens sommaraktiviteter för nyanlända 2018 samt att ett av projektets seminarier med tema integration genomfördes i augusti i Skurup. Projektets beslut en bit in på året gjorde att genomförandet av aktiviteterna i huvudsak gjordes under hösten 2018.

En kort *Mötesplats för kvinnor* genomfördes i Skurup under sommaren 2018 och under hösten genomfördes två seminarier under temat *Möjligheternas Söderslätt* som handlade om integration och jobbskapande. *Kursen i idéutveckling* startade i oktober och avslutades i februari 2019. *Mötesplatserna för kvinnor* följdes under våren 2019 av tre träffar i Skurup. Slutkonferensen med tema *Möjligheternas Söderslätt* handlade om arbetet i föreningar, integration och jobbskapande och genomfördes i april 2019 i Trelleborg.

Arbetet avslutades med rapportering. Ett bibliotek med koncept och metoder som projektöversikt, kursplaner, program och resultat baserade på erfarenheter och goda exempel från projektet och diskussioner på seminarierna har tagits fram. All dokumentation finns publicerade på projektets webbplats. En planering av upplägget för en inspirationsbok har gjorts. Det har inte funnits arbetstid eller medel i projektet att ta fram en inspirationsbok.

Projektets planeringsgrupp med representanter från FemNet och Studieförbundet har haft kontinuerliga träffar under projektets gång. FemNets styrelse har fungerat som styrgrupp. Projektet har från mars 2018 tom maj 2019 haft en anställd projektledare på 40 %. Planerad praktik hösten 2018 kunde inte genomföras pga ändrade förutsättningar i tilltänkt kommun och våren 2019 blev praktikanten inte godkänd av Arbetsförmedlingen pga annan regeltolkning än tidigare.

Deltagande på andras arrangemang

Projektet har deltagit på olika arrangemang som bedömts viktiga för projektets förankring, genomförande och spridning:

2018

30 jan	Arbetsgivarutbildning och handledarutbildning, KC Kompetenscenter Malmö
6 febr	Lokal ekonomidag, webinar, Vad är lokal ekonomi?
9 febr	Frukostmöte Vuxenskolan, Lund med Kristina Yngwe, Centerpartiet
14 mars	Frukostmöte Vuxenskolan, Lund om makt
10 april	Lokal ekonomidag, webinar, Lokal Ekonomisk Analys, LEA
15 maj	Landet lär, webinar, Nyanlända kvinnor på landsbygden
29 maj	IKF, Malmö, seminarium om integration
28 aug	Studiebesök hos Upcycling Atelier, Rostock (ej betalt inom projektet)
6 nov	Smart landsbygd, nationell nätverksträff, Landsbygdsnätverket, Länsstyrelsen
15 nov	Strategiforum – nyanlända kvinnor, Kommunförbundet m fl, Eslöv
21 nov	Framtidens landsbygd, Länsstyrelsen m fl, Önnestad
29 nov	Slutkonferens, Yalla Sofielund

2019

4 febr	Nyanlända får jobb, Frukostmöte Studieförbundet Vuxenskolan, Lund
12 febr	Ideell insats till ekonomisk bärkraft, webinarium, Morgonforum, Landsbygdnätverket
12 febr	Inspirationskväll för föreningar m fl, presentation av FemNet och projektet, Svedala kommun
26 febr	Det urbana tolkningsföreträdet: Maktrelationer mellan stad och land. Landet Lär, webinar, Landsbygdnätverket
24 april	Årsmöte hos samverkansparten Hela Sverige ska leva Skåne
17 maj	Hur är det möjligt, en konferens om lokal service i Skånes landsbygder, projektet MIM, Region Skåne, Länsstyrelsen

Aktiviteter

Här görs en sammanfattning.

För detaljerad beskrivning med resultat och diskussion, se bilaga 1.

Alla aktiviteter i projektet ska bidra till projektets syfte och till att uppfylla långsiktiga och kortsiktiga mål. Projektet genomfördes i två delar som sammanstrålade i gemensamma öppna aktiviteter.

- **Mötesplatser för kvinnor** i studiecirkelform i Skurup för kvinnor på Söderslätt och utlandsfödda kvinnor, 2017 och 2018 samt Mötesplatser som nätverksträffar 2019
- **Inspiration och kunskap för lokal utveckling, kurs i idéutveckling** i studiecirkelform för kvinnor och män på landsbygden som representerade lokala utvecklingsgrupper 2018/19
- **Seminarium integration** 2018
- **Seminarium jobbskapande** 2018
- **Slutkonferens** 2019

Mötesplatser för kvinnor

Projektets ena del var mötesplatser i studiecirkelform i Skurup för kvinnor på Söderslätt och utlandsfödda kvinnor. Här var fokus kvinnor på landsbygden och ett integrationsperspektiv. Grunden var mötet mellan individer och att lära känna varandras liv i vardag och arbete.

Viktigt var att invandrade kvinnor från tätorten/staden och nyanlända mötte landsbygden och att belysa landsbygden som möjlig arbetsmarknad. Deltagarna fick även prova på att arbeta i utvecklingsgrupper s k success teams. Mötet mellan kvinnor, svenska kvinnors liv på Söderslätt i gångna tider, kunskaper i svenska och hur man förhåller sig till ett liv i Sverige blev de viktigaste områdena för deltagarna.

Mötesplatser för kvinnor 2017

Mötesplatser för kvinnor genomfördes i Skurup sommaren 2017 med 9 deltagare varav 6 nyanlända kvinnor som var syrier och palestinier. Fem kursdagar genomfördes i juli och augusti med utgångspunkt i FemNets bok *Kvinnor på Söderslätt. Dåtid och nutid*. Textavsnitt i boken var hemläxa till varje gång och tema för träffarna var:

- Kvinnor på Söderslätt
- Arbete på landsbygden
- Företagande och studieresa
- Tillsammans i föreningar, byalag och hembygdsföreningar
- Nu går vi vidare!

Studieresan gjordes till landsbygdsföretagare och kursen följdes upp med en återträff och en studieresa under hösten.

Mötesplatser för kvinnor 2018

Två kursdagar genomfördes i juli med utgångspunkt i FemNets bok *Kvinnor på Söderslätt. Dåtid och nutid*. Tema för träffarna var:

- Kvinnor på Söderslätt
- Arbete på landsbygden

Kursen blev liten med totalt 6 deltagare varav två med utländsk bakgrund, en nyanländ och en invandrare. Möjligheterna till dialog och samtal blev begränsade. Mötesplatserna avslutades därför efter två träffar.

Mötesplatser för kvinnor 2019

Projektet har bjudit in till tre träffar med berättelser om kvinnors liv, de oväntade vägar livet kan ta och om företagsamhet på landsbygden. Syftet var att bidra till inspiration, nya idéer och kontakter och målgruppen var nya och gamla svenskar, främst kvinnor. Träffarna hölls 27 februari, 14 mars och 3 april i samarbete med Skurups Sparbank. Den första träffen hade 16 deltagare varav två män och en kvinna med utländsk bakgrund. Den andra träffen hade 18 deltagare varav en man. Den tredje träffen hade 25 deltagare varav fyra män.

Träffarna blev mycket uppskattade och deltagarna ville gärna fortsätta med träffar. Rekryteringen av deltagare med utländsk bakgrund fungerade av olika skäl inte.

Inspiration och kunskap för lokal utveckling, kurs i idéutveckling

Projektets andra del var en utbildning i studiecirkelform för kvinnor och män på landsbygden, som representerade lokala utvecklingsgrupper, med föreläsningar och studiebesök samt egna utvecklingsprojekt med coachning. Deltagarna fick redskap och kunskaper genom föreläsningar, studiebesök och erfarenhetsutbyten. Alla dessa möten, kompetensutvecklingen och coachningen ledde till utveckling av verksamheten i föreningarna, till nya projekt och bidrag till nya kontakter och samarbeten.

Deltagarna var personer som ville nätverka och samverka med andra engagerade personer och föreningar, inspireras av lyckade utvecklingsprojekt och utveckla ett eget projekt samt lära mer om metoder för lokalt utvecklingsarbete och om hur man finansierar projekt och aktiviteter.

Kursen i idéutveckling hade sex kurstillfällen, som delades i fyra träffar under oktober och november och två träffar i januari. De senare träffarna förutsatte att deltagarna efterfrågade träffarna och att projektet kunde förlängas. Tre av träffarna var förlagda till Svedala och tre träffar genomfördes som studiebesök hos föreningar. Utbildningen startade den 16 oktober med 10 deltagare från 9 föreningar – tre byalag, en hembygdsförening, en fotbollsförening, en sportförening för kvinnor och flickor, en konstförening, en förskönings- och planteringsförening och ett lokalt resurscentrum för kvinnor. Inbjudna gäster och föreläsare har bidragit med kunskaper och erfarenheter utifrån kursens teman:

Träff 1 Introduktion och inspiration - Lokal utveckling i praktiken

Träff 2 Samverkan och lokala initiativ

Träff 3 Att förverkliga idéer - rådgivning, stöd och finansiering

Träff 4 Marknadsföring och målgrupper

Träff 5 Föreningsarbete

Träff 6 Utvecklingsprojekt/aktivitet, utvärdering

Under kursen har deltagarnas nuvarande föreningsverksamhet och utvecklingstankar diskuterats i mindre grupper, gemensamt i hela gruppen och med föreläsare. Flertalet deltagare har en eller flera idéer och önskemål till utveckling och nya verksamheter i föreningen. Möjligheten till coachning har utnyttjats av samtliga föreningar.

Möjligheternas Söderslätt

Projektets delar möttes i två seminarier i Skurup om integration och jobbskapande samt en avslutande konferens i Trelleborg. Genomgående tema var Möjligheternas Söderslätt och att bidra till inspiration och ge förebilder och goda exempel med tid för dialog och samtal. Seminarier och konferens nådde utöver målgrupperna på Söderslätt deltagare från kommuner, aktörer och organisationer i hela Skåne. De gav möten mellan personer och aktörer som inte möts dagligen. För kursdeltagarna knöts kontakter för arbetet i deras föreningar. Seminariernas gruppdiskussioner samlades i nycklar till framgång med goda förebilder och förslag för en lyckad integration.

Seminarium integration

Syftet var att bidra till en dialog om möjligheterna för nya svenskar på Söderslätt med en inspirationskavalkad och en mötesplats för samtal och erfarenhetsutbyte. Seminariet i augusti 2018 lyfte jämställdhetsfrågor i presentationer och diskussioner.

Seminariet mötte stort intresse från personer som arbetar med integration. De visade sig ha ett stort behov av att träffas över kommungränserna. Seminariet skapade en mötesplats både för aktörer på Söderslätt och för personer i andra kommuner i Skåne som arbetar med nya svenskar och integration i kommunal verksamhet, på HVB-hem och i studieförbund.

Med deltagare och föreläsare kom drygt 40 personer. Gruppdiskussionen resulterade i ett dokument med tips och förslag, nycklar för framgångsrikt integrationsarbete. Seminariets utvärdering var mycket positiv.

Seminarium jobbskapande

Synpunkter från utvärderingen från det första seminariet låg till grund för planering av det andra seminariet som arrangerades i november 2018 och var en dialog om jobbskapande. Seminariet lyfte fram möjligheterna till jobbskapande genom svenska exempel och exempel från Rostock i Tyskland.

Även detta seminarium mötte stort intresse från olika aktörer. Med deltagare och föreläsare kom 25 personer. Gruppdiskussionen fyllde på Nyckeldokumentet från första seminariet och en workshop om återbruk som gästerna från Rostock höll i var uppskattad.

Slutkonferens

Slutkonferensen i april 2019 i Trelleborg samlade olika delar i projektets arbete och kom liksom seminarierna att nå en bred och blandad målgrupp med fokus på att lyfta fram deltagande föreningar från kursen och skapa en mötesplats för olika aktörer inom lokal utveckling.

Konferensens ämnen var arbetsmarknaden på landsbygden och nya svenskar i den gröna näringen genom exempel från Studieförbundet Vuxenskolan, Arbetsförmedlingen och LRF. Läget i Skåne lyftes av Region Skåne och visades de möjligheter som finns i byarna och lokalsamhället genom ett aktivt föreningsliv och företagande. Det fanns tid för diskussioner och erfarenhetsutbyte. Deltagarna kom från kommuner, organisationer, andra Leaderprojekt, privat intresserade med utländsk bakgrund, Arbetsförmedlingen och föreningar, 27 deltagare kom varav 11 män.

Projektets mål

Långsiktiga mål

Projektet ska

- visa på metoder för hur utvecklingsarbete kan förverkligas samt ge fördjupade insikter i strategier och metoder för lokalt utvecklingsarbete t ex lokala utvecklingsprogram och LEA-metoden (Lokal Ekonomisk Analys)
- skapa möten stad och land, särskilt för utlandsfödda kvinnor med fokus på entreprenörskap och anställningsbarhet
- bidra till en hållbar utveckling där arbetet för lokal utveckling kan bedrivas på lika villkor – jämlika och jämställda villkor för unga - gamla, flickor - pojkar, kvinnor - män och människor av olika etniska ursprung
- ta tillvara och bidra till utveckling av innovativa idéer
- inspirera till jobbskapande lokalt
- inspirera till nätverksbyggande och samverkan mellan olika lokala grupper för tillväxt samt stimulera och stärka förutsättningarna för erfarenhets- och idéutbyte
- ge stöd till deltagarna för en aktiv dialog med kommuner och andra myndigheter och organisationer kring dessa frågor
- sprida kunskaper och erfarenheter samt vidga perspektiven på den sociala ekonomin
- dokumentera arbetet och resultaten i en inspirationsbok för lokal utveckling och jobbskapande med konkreta tips på metoder och arbetssätt

Kortsiktiga mål

- 15 personer ska delta i och genomföra utbildningen, som ges i form av en studiecirkel med 6 träffar. Minst 12 och max 20 deltagare samt gärna mer än en deltagare från varje förening/nätverk.
- Minst 10 av deltagarna ska starta/genomföra ett utvecklingsprojekt i sitt resurscentrum, förening, nätverk eller utvecklingsgrupp.
- 10 personer ska delta i studiecirkel med 5 träffar för att skapa mötesplatser för kvinnor på Söderslätt och utlandsfödda kvinnor. Cirkeln kan genomföras två gånger. Dessa möten kan för de deltagare som så önskar, övergå till en eller flera egenstyrda utvecklingsgrupper s k success teams med 4-6 deltagare per grupp.
- Minst 3 kvinnor ska ha påbörjat eller startat företag
- Minst 5 kvinnor ska genom projektet få anställning eller praktikplats
- Två öppna tematiska seminarier
- En avslutande konferens med framtidsfokus där utvecklingsprojekten presenteras

Resultat, erfarenheter och effekter

Detaljuppföljning av projektets resultat, erfarenheter och effekter kopplat till projektets syfte och mål finns i bilaga 2 och till aktiviteter finns i bilaga 1.

Resultatet och effekter handlar om

- Synliggörande
- Utvecklade metoder/koncept bl a metod för Mötesplatser för kvinnor, Inspiration och kunskap för lokal utveckling, kurs i idéutveckling samt seminarier och slutkonferens
- Detaljresultat för deltagarna från aktiviteterna

Synliggörande

Synliggörandet av FemNet och föreningens arbete och kompetens har varit viktigt. Projektet har även synliggjort Leader och Leader Söderslätt, aktörer som medverkat på projektets aktiviteter, aktörer och personer som deltagit på projektets aktiviteter, olika frågor och projekt för landsbygdens utveckling och arbetsmarknaden på landsbygden och för nya svenskar, föreningar på landsbygden.

Synliggörandet är inget mål i projektet men är likväl ett viktigt resultat och även en effekt av projektets arbete och en del i spridningen.

Metoder och koncept

Kursplan för **Mötesplatser för kvinnor** har tagits fram och testats i en fullständig kurs. Erfarenheterna visar att det är viktigt att kunskaperna i svenska är tillräckliga hos deltagarna och att kursen har en viktig roll för språkövning. Kursplanen bör göras tematisk och enskilda föreläsare ska i den utsträckning det är möjligt anpassas till kursdeltagarnas önskemål och behov.

Kursboken *Kvinnor på Söderslätt* som genomgående struktur för tema och föreläsningar med möjlighet till korta eller längre hemuppgifter att läsa var viktig. Kursboken gav kunskaper om svensk kvinnohistoria och kvinnors liv i Sverige. Det uppfattades som intressant och diskuterades av deltagarna med jämförelser med den egna kulturen.

En kursplan för kursen **Inspiration och kunskap för lokal utveckling** har utvecklats och testats på en kurs. Kursen har bidragit med nya kunskaper och erfarenhetsutbyte. Föreläsningarna har fokuserat på att ge inspiration samt kunskaper om var det finns möjligheter till stöd i form av kunskap och dialog samt ekonomiskt stöd. Deltagarna har varit positiva till innehållet och sagt att de lärt sig mycket. Kursens utvärdering var mycket positiv. Att träffa andra föreningar och utbyta erfarenheter, varierande och intressant föreläsare, att söka pengar och inspiration lyfts i kommentarerna. Inspirationsföreläsningen om Österlen lyser, föreläsningarna om marknadsföring och föreningskunskap var särskilt uppskattade. Kursledningen uppfattades som lyhörd för deltagarnas önskemål och behov av vägledning.

Koncept för tematiska **seminarier** om integration och jobbskapande med integrationsvinkel har tagits fram. Seminariet om integration mötte stort intresse från personer som arbetar med integration. Gruppdiskussionen resulterade i ett dokument med tips och förslag, nycklar för framgångsrikt integrationsarbete. Seminariets utvärdering var mycket positiv.

Även seminariet om jobbskapande mötte stort intresse. Gruppdiskussionen bidrog till dokumentet med tips och förslag, som påbörjades på första seminariet. Seminariets utvärdering var mycket positiv.

Slutkonferensen samlade olika delar i projektets arbete och kom liksom seminarierna att nå en bred och blandad målgrupp med fokus på att lyfta fram deltagande föreningar från kursen och skapa en mötesplats för olika aktörer inom lokal utveckling. Konferensen fick mycket positiva omdömen i utvärderingen. Statistiken över utvecklingen i Skåne, blandningen av olika presentationer, den avslutande diskussionen och tiden för samtal var uppskattad. Konferensen fick den blandning av deltagare som vi eftersträvat.

Detaljresultat, effekter och erfarenheter

Mötesplatser för kvinnor

- Detta var första gången deltagarna pratat och samtalat med svenskar (som inte representerade en myndighet).
- Det blev bra och uppskattat med en förankring i svenska kvinnors historia genom föreläsningarna om kvinnor på Söderslätt i dåtid och nutid. Samtidigt kunde jämställdhetsperspektivet vävas in.
- Nya svenskar behöver kunskaper om hur samhället fungerar; kommunens ansvar, Arbetsförmedlingens ansvar, vad kommunen och Arbetsförmedlingen ska, får eller inte får syssla med.
- Nya svenskar behöver kunskaper om vad projekt resp företag är och hur man driver ett projekt.
- Ta kontakt med sin yrkesgrupp genom att hitta grupper på Facebook, nätverk för yrkesgruppen, även kvinnonätverk för yrkesgruppen.
- Inbokade besök hos rådgivningsföretaget All competence, Skurup för minst två deltagare.
- Den lokala kontakten är viktig för resultatet. De svenska deltagarnas engagemang var viktigt för en önskad matlagningskurs, facebook-kontakter, andra lokala kontakter, engagemang efter kursen mm.
- Deltagarna fick information om ideella föreningar som FemNet och om föreningar med fokus på invandrarkvinnor, Winnet Malmö och IKF Malmö.
- Konkreta förslag om hur man kan lära mer svenska: lyssna på nyheterna, barnkanalen, filmer, repetera ord, böcker och nyheter på enkel svenska, läsa tidning, prata med barnen, möta fler svenskar t ex på biblioteket, grannar, i affären osv, ta kontakt med enkla alldagliga frågor.
- Idé från studiebesöket: en av företagen kan ta emot gruppen för att baka svenska kakor, låna kök på skolan, kan kommunen medverka? En svensk deltagare tar kontakt med person som har andra matlagningskurser. Fråga ska ställas till Skurups kommun om idén och förslaget till upplägg.
Sommaren 2018 är kakkbagningsaktiviteten på gång i samverkan med kommunen.
Uppföljning 2019 visar att inget av detta blivit genomfört.
- Idé från studiebesöket: Dag i Slimminge med mat från andra länder, samverkan kommunen, Slimminge byalag, buss från Skurup och ut.
Uppföljning hösten 2018 visar vid kontakt med byalaget att inget gjorts åt idén.
- Stort intresse för Yalla Skurup. Yalla Skurup – idén är att bryta isoleringen för kvinnor som sitter hemma och inte gör något
Uppföljning 2018, kommunen hade anlitat en organisation att utreda möjligheterna, men inget vidare har hänt.

Två deltagare gjorde presentationer på rekryteringsträffen i mars 2018 till nästa Mötesplats. Genom att de gått kursen fick de en möjlighet att synas och tala svenska inför en grupp. Deras föreläsningar hade kvinnoperspektiv och handlade om kvinnors liv och drivande, starka kvinnor och förebilder för kvinnor i deras resp ursprungsländer.

En nysvensk deltagare från Mötesplatsen 2017 deltog i seminariet om integration 21 augusti 2018.

Inspiration och kunskap för lokal utveckling, kurs i idéutveckling

Kursen har bidragit med nya kunskaper och erfarenhetsutbyte. Föreläsningarna har fokuserat på att ge inspiration samt kunskaper om var det finns möjligheter till stöd i form av kunskap och dialog samt ekonomiskt stöd. Deltagarna har varit positiva till innehållet och sagt att de lärt sig mycket. Kursens utvärdering var mycket positiv. Att träffa andra föreningar och utbyta erfarenheter, varierande och intressant föreläsare, att söka pengar och inspiration lyfts i kommentarerna. Inspirationsföreläsningen om Österlen lyser, föreläsningarna om marknadsföring och föreningskunskap var särskilt uppskattade. Kursledningen uppfattades som lyhörd för deltagarnas önskemål och behov av vägledning.

Möjligheten till coaching har utnyttjats av samtliga föreningar. Det handlar om skrivning av en bidragsansökan, genomgång av finansieringsmöjligheter för föreningens utvecklingsidéer, diskussion av strategi för samarbete samt coaching för planering av en större aktivitet. Två föreningar som missade avsnittet om marknadsföring erbjöds föreläsningen en extra gång, en förening kom och tre andra föreningar anslöt sig för en repris.

Resultat av kursen och coachningen under kursen är nya samarbeten mellan föreningar, även de som inte kände varandra före kursen. Sköna Trelleborg ska presentera sin verksamhet på Stora Beddinge byalags höstträff. Sköna Trelleborg har fått coaching för planering av sitt 100 års jubileum 2020. Klågerups fotbollsförening ska ha fotbollsläger för de minsta spelarna hos Stora Beddinge byalag som har föreningslokal i anslutning till en idrottsplats med fotbollsplan. Deltagare från S Åby hembygdsföreningen deltog i en av Mötesplatserna våren 2019 i Skurup. FemNet fick genom kursen inspiration att utveckla arbetet med kvinnor i närområdet, sökte samverkanspartner samt sökte och beviljades stimulansbidrag från Hela Sverige Ska Leva, Skåne. Klågerups fotbollsförening har sökt och fått medel till ett tjejlags fotbollströjor från Leader Söderslätt. En deltagare planerade att starta ett eget företag i liten skala, genom kursen fick hon inspiration att starta på allvar och på heltid.

Tre föreningar presenterade sig och sina utvecklingsidéer på slutkonferensen; FemNet, Södra Åby byalag och Sköna Trelleborg. Den senare föreningen knöt då viktiga kontakter med kommunen för förverkligande av sina idéer för utveckling av ett levande torg.

Exempel på resultat: ”Nu har de första pengarna trillat in! Via Leader Söderslätt har ett av Klågerups tjejlag fått hjälp med att finansiera sitt kommande fotbollsläger. Vidare på söndag ska vi träffa byalaget från Stora Beddinge för att få ihop ett samarbete gällande ett annat läger för våra allra yngsta spelare. Återigen, tack för all hjälp, inspiration och vägledning. Jag är otroligt glad för alla nya vägar ni öppnat upp för vår förening.”

Seminarier

Seminariet om integration mötte stort intresse från personer som arbetar med integration. De visade sig ha ett stort behov av att träffas över kommungränserna. Seminariet skapade en mötesplats både för aktörer på Söderslätt och för personer i andra kommuner i Skåne som arbetar med nya svenskar och integration i kommunal verksamhet, på HVB-hem och i studieförbund. Gruppdiskussionen resulterade i ett dokument med tips och förslag, nycklar för framgångsrikt integrationsarbete, se bilaga 1. Seminariernas utvärderingar var mycket positiv.

Slutkonferens

Slutkonferensens ämnen var arbetsmarknaden på landsbygden och nya svenskar i den gröna näringen. Här lyftes också läget i Skåne och visades de möjligheter som finns i byarna och lokalsamhället genom ett aktivt föreningsliv och företagande. Det gavs tid för diskussioner

och erfarenhetsutbyte. Förmiddagen avslutades med ett uppskattat samtal mellan medverkande och deltagare om *Hur kan vi använda dessa möjligheter? Nu går vi vidare!*

Sammanfattning av inläggen i diskussionen:

- Öppenhet och generositet hos civilsamhället
- Utrymme för innovation
- Man kan inte jobba utan språket, tydlighet, ställ krav
- Ta fram allt positivt, inte du och vi, underskatta inte personer
- E-tjänsten Anställ privat, kan ge svensk referens, nätverk
- Bli bättre mottagare, även inom näringslivet, öppna dörrar
- Ihärdig och envis, våga säga till, tillit
- Attityden, här kan du leva i frid
- Välkomnande, mottagande av nya kommuninvånare
- Coacha och matcha till nytt jobb
- Arbetsgivarna behöver stöd/coachning för att anställa
- Se möjligheten att tjäna pengar, alla ska ta del av välstånd

Deltagarna kom från kommuner, organisationer, andra Leader-projekt, privat intresserade med utländsk bakgrund, Arbetsförmedlingen, föreningar m fl. Konferensen fick mycket positiva omdömen i utvärderingen. Statistiken över utvecklingen i Skåne, blandningen av olika presentationer, den avslutande diskussionen och tiden för samtal var uppskattad. Konferensen fick den blandning av deltagare som eftersträvades.

Målgrupp

Projektets målgrupp var nuvarande och blivande ledare/eldsjälar i det lokala utvecklingsarbetet dvs kvinnor och män med förankring i organisationer som arbetar med lokal utveckling, såsom byalag (HSSL Skåne), hembygdsföreningar, Lokala ResursCentra och nätverk för kvinnor, LRF, nätverk/föreningar för utlandsfödda kvinnor samt enskilda kvinnor på Söderslätt och invandrade kvinnor på Söderslätt och i tätorterna där dvs Skurup, Svedala, Trelleborg, Vellinge och delar av Malmö.

Andra målgrupper

Genom den nytta målgruppen har av projektet vinner också deras föreningar, hembygd, lokalsamhället och Söderslätt som helhet på att projektet genomförs. Den kunskap som förmedlades och de egna projektarbetena bidrar till detta. Vi ser också en stor potential i den dialog och de möten som projektets aktiviteter och goda exempel skapat för att väcka nya idéer och stimulera till nya samarbeten. Inte minst dialogen och den ökade kunskapen om vinsterna med ett mer jämställt och integrerat samhälle är viktig. Projektet bygger på praktik som utvecklas genom ny kunskap, föreläsningar och inte minst genom möten och inspiration i goda förebilder och exempel.

De goda exempel som projektet genererat kommer att sprida sig utanför projektet, till andra föreningar i bygden, andra byalag och hembygdsföreningar. Vi räknar med att flera deltagare fått idéer om utvecklingsprojekt som bidrar till försörjning och sysselsättning lokalt och det behöver inte enbart röra dem själva. Vi ser en stor möjlighet i de kontakter som kan byggas med nya svenskar och den utvecklingspotential till anställningar och företagande som kan utvecklas genom de exempel som har lyfts på seminarier och konferens.

På seminarierna och slutkonferensen deltog representanter från kommunerna på Söderslätt. Det kom deltagare från hela Skåne från kommuner, verksamheter som arbetar med invandrare som HVB-hem, personer från myndigheter och organisationer som Arbetsförmedlingen, Coompanion, flera Studieförbund, Leader samt privatpersoner.

Spridning av projektets resultat

De aktiviteter som gjorts under projektets gång kan både i sig vara och kan leda till projektets resultat. Spridning av information om projektet och projektets aktiviteter har varit viktigt. Både för deltagarrekrutering och för att synliggöra projektet i sig och för att synliggöra de frågor projektet arbetat med.

Kalendarium och projektpresentation finns på FemNets webbplats www.femnet.se/fran-ide-till-utveckling/. Löpande information med inbjudningar och korta referat med bilder har publicerats på Facebook. Facebookannonsering har använts för viss marknadsföring av aktiviteter. Både webbplats och Facebook är FemNets egna, eftersom projektet då kan bli en integrerad del i FemNets fortsatta arbete och det blir smidigare att hantera efter projektets slut.

Projektet har syns i pressen genom tidningsartiklar och annonser för aktiviteter. Material som tagits fram är bland annat projektpresentation och inbjudningar till arrangemang.

Dokumentation

Projektets summerades i dokumentationer från de olika aktiviteterna som deltagarna fick del av under Mötesplatserna, kursen samt efter seminarier och slutkonferens.

Ett bibliotek med koncept och metoder som projektöversikt, kursplaner, program och resultat baserade på erfarenheter och goda exempel från projektet och diskussioner på seminarierna har tagits fram. All dokumentation finns publicerade på projektets webbplats.

En planering av upplägget för en inspirationsbok har gjorts. Det har inte funnits arbetstid eller medel i projektet att ta fram en inspirationsbok.

Resultaten lever vidare efter projektets slut

Projektets resultat är i första hand de effekter det lett till hos deltagarna i aktiviteterna. Effekter som ny kunskap, nya kontakter, nya utvecklingsidéer i föreningar och organisationer, gjorda och beviljade projektansökning, planer för verksamhetsutveckling, nya etablerade samarbeten, projektansökningar på gång mm kommer att bidra till att resultatet lever vidare.

Projektets resultat och effekter kommer att spridas aktivt av FemNet genom fortsatt information på hemsidan och inlägg på Facebook. Koncept och metoder som projektöversikt, kursplaner, program och resultat baserade på erfarenheter och goda exempel från projektet och diskussioner på seminarierna är publicerade på projektets webbplats.

Erfarenheter

Se även ovanstående avsnitt om projektets resultat som redovisar erfarenheter och effekter när det gäller projektets innehåll och genomförande.

Föreningarna gör mycket för sin bygd lokalt. Det behövs hjälp att lyfta blicken och se nyttan i samarbete. Erfarenhetsutbyte och idéutveckling för landsbygdsutveckling visade sig var

efterfrågat. Det behövs kunskap om ”föreningarnas infrastruktur”, som finansiering, samarbeten och idéutveckling i vid mening. Kursernas flexibla upplägg med möjlighet att inom ett givet tema välja föreläsare som passade deltagarnas behov och önskemål var viktigt.

Det är svårt att nå fram i informationsbruset. Föreningarnas epostmottagare kan ha begränsade möjligheter att sprida inbjudningar vidare till styrelsen och medlemmar. Det är svårt att nå rätt målgrupp av utlandsfödda och det ställer krav på rätt samarbeten och de samarbetspartners som finns i projektet.

Seminarier och slutkonferens blev en start på en uppskattad och sannolikt behövd mötesplats mellan aktörer, kommuner, föreningar och privatpersoner. Det tycktes som att dessa grupper inte hade någon mötesplats. Möjligen var den neutrala arenan viktig, ingen av deltagarna ägde mötesplatsen och det har vi även tidigare erfarenheter av att det är positivt för deltagarna. Det är därför viktigt och uppskattat att ge tillräckligt med tid för egna samtal och dialog

Positivt bemötande

Alla tilltänkta samarbetspartners som kontaktades under projektförberedelserna var mycket positiva. De som valde att gå in med medfinansiering har hanterat det snabbt och smidigt med snabb utbetalning av medel. Särskilt kontakterna med ett par av kommunerna och Region Skåne var mycket positiv. Alla föreläsare som kontaktades för medverkan på kurser, seminarier eller slutkonferens var med något enstaka undantag mycket positiva och medverkade gärna. Alla deltagare i olika aktiviteter har varit positiva, glada och rent av tacksamma.

Svårigheter och hinder

Vid framtagningen av ansökan tog det tid att ordna medfinansiering. Det är sannolikt smidigare i Leaderområden där det finns färdig medfinansiering till de projekt som beviljas. Handläggningen av projektet gick tämligen snabbt och smidigt hos Leader Söderslätt. Därefter dröjde det ett år innan handläggningen på Jordbruksverket gjordes och då verkade det som handläggningen gjordes om. Ett stort antal frågor ställdes och skickades vidare till oss. Det var frågor som tycktes ställda till Leader Söderslätt, det var oklart hur vi skulle besvara dem och informationen fanns ibland redan i ansökan. Detta tog orimligt mycket ideell tid och gjorde att projektet tappade kraft och tid.

Vi kunde genom att en kommun gick in med medfinansiering motsvarande kostnaderna för Mötesplatsen 2017 genomföra en viktig del av projektet sommaren 2017, långt innan beslutet kom. Genom denna medfinansiering hade vi möjlighet att betala kostnaderna även om projektet inte skulle slutligt beviljas.

Att genomföra huvuddelen av ett projekt drygt ett år senare än planerat gör att arbetsplaneringen havererar. Det fanns inte ekonomiska möjligheter att påbörja arbetet under våren 2018 innan beslut kommit. När beslutet kom var det vid en tidpunkt som gjorde att det arbete som skulle gjorts under våren inte kunde startas och projektet hann inte genomföras under den tid som var planerat. Budgeten fick till stor del stivas om på grund av detta. Detta gjorde också att den praktikant som kunde anlitas arbetade för tidigt för projektets aktiviteter och arbetstiden i projektet räckte senare inte till som planerat utan stora delar av budgeten fick prioriteras om till arbete.

Valet 2018 medförde stora förändringar i flera kommuner. Det gällde även för den mest aktiva kommunen i projektet varför en del diskuterade samarbeten bland annat ett samarbete om en praktikant och vidareförankring av arbetet inte kunde göras.

Flera idéer från Mötesplatsen 2017 har inte genomförts pga att de som hade ansvar att gå vidare med genomförandet inte tog tag i frågan eller valde att inte gå vidare.

Fortsättning efter projektets slut

Delar av resultatet samt en önskar att kunna göra lite mer än projektets budget medgav låg till grund för en ansökan till Skurups Sparbank, som dock inte beviljades. Andra delar av resultatet låg till grund för en ansökan till Sparbanksstiftelsen Skåne, som inte har beviljats.

En vidareutveckling av kursen har diskuterats med Leader Söderslätt. Diskussioner pågår att genomföra kursen i något annat sammanhang kombinerat med andra aktiviteter för idéutveckling och kontaktskapande mellan föreningar.

Projektets resultat och erfarenheter tas med i diskussioner och planering för att användas vidare i FemNets verksamhet.

Rekommendationer till andra som vill genomföra liknande projekt

Sök gärna ett projekt, det är roligt och stimulerade att jobba med. Men var beredd på lång handläggningstid och lång tid för andra beslut under projektets gång, svårigheter att medfinansiera och behov av flexibilitet i den planering och budget som gjordes i ansökan. Vänta inte på beslut utan gör något annat under tiden.

Allt kan ta mycket lång tid, vilket man måste ha beredskap för personellt och ekonomiskt. Den tidplan och budget som gjorts i ansökan kan vara omöjlig att följa när ansökan väl beviljas och måste mer eller mindre göras om med bibehållande av arbetsplan och innehåll.

Medfinansiering kan vara svårt att få ihop och det kan ge en alltför snäv budget där arbetet trots stora omprioriteringar måste göras på ideell tid Administrationen kräver en stor del av tiden, det måste finnas intresse och kunskap för den delen av arbetet.

Omvärlden kan ställa till det och medföra ändring i genomförandet. Valresultatet ändrade helt förutsättningarna i en av de kommuner projektet samarbetade mest med.